

2022

Bleiburg Pliberk

1972

DR. VALENTIN SIMA

**»Ortstafelsturm« 1972 –
nekaj misli o dogajanju
in posledicah**

*Der »Ortstafelsturm« vor 50 Jahren
und die heutigen Erzählungen*

Stran / Seite 4–5

PODELITEV PRIZNANJA

Petkovo priznanje

*Verleihung der
Petek-Auszeichnung*

Stran / Seite 9

**Slovensko
šolsko društvo**

*Slowenischer
Schulverein*

Stran / Seite 10–11

VSEBINSKO KAZALO /
INHALTSVERZEICHNIS

- 3 Editorial
Predsednik Zveze slovenskih organizacij /
Vorsitzender des Zentralverbandes slowenischer
Organisationen
MANUEL JUG
- 4–5 »Ortstafelsturm« 1972 –
nekaj misli o dogajanju in posledicah
Der »Ortstafelsturm« vor 50 Jahren
und die heutigen Erzählungen
Predsednik Slovenskega znanstvenega inštituta v
Celovcu / Obmann des Slowenischen
Wissenschaftlichen Institutes
DR. VALENTIN SIMA
- 6–7 Politika / Politik
- 8 ALCÉM
Evropska jezikovna in kulturna identiteta med
enotnostjo in raznolikostjo / Europäische Sprach-
und Kulturidentität zwischen Einheit und
Vielfalt
- 9 Petkovo priznanje / Verleihung der Petek-
Auszeichnung Milka Kokot, Jože Blajs (posthumno)
ter Avguštin Malle
- 10–11 Slovensko šolsko društvo / Slowenischer Schulverein
- 12 Koroški pesniški natečaj / Kärntner Lyrikpreis

»Gefördert aus Mitteln der Volksgruppen-
förderung des Bundeskanzleramtes«

 Bundeskanzleramt

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

IMPRESSUM: Izdajatelj / Herausgeber: Zveza slovenskih organiza-
cij na Koroškem, Gabelsbergerstraße 5/2, 9020 Klagenfurt/Celovec
https://zso.slo.at, Telefon (0463) 514 300 14,
E-Mail: zso@slo.at.
Uredništvo / Redaktion: Zveza slovenskih organizacij;
Tisk / Druck: druckreif – Albert Boštjančič, Škofiče; Oblikovanje in
priprava za tisk: Werbegrafik und Design Marian Verdel

PRIREDITVE V K & K CENTRU, OKT.–DEC. 2022

13. 10. 2022, 20.00 – Nova produkcija Teatra Šentjanž
Premiera / Premiere: **Pokaži mi tišino! / Was ist Stille?**
REŽIJA / REGIE: ALENKA HAIN, IGRAJO: ALEKSANDER TOLMAIER,
DUŠAN TEROPŠIČ, SARA JANAŠKOVIČ IN MIRA GREGORIČ,
PONOVITVE / WEITERE VORSTELLUNGEN: 14., 15., 16., 21., 22., 23. 10.
14. 10. 2022, 20.00 – Gledališki abonma »Pogled dlje«:
Pokaži mi tišino! / Was ist Stille? Teater Šentjanž
28. 10. 2022, 19.00 – Predstavitve knjige / Buchpräsentation
KATJA GASSER: **Von Erwachsenen hab ich mir mehr erwartet**
29. 10. 2022, 18.00 – Kakajček
Kdo je napravil Vidku srajčico?
GOSTOVANJE / GASTSPIEL: LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
4. 11. 2022, 19.00 – Odprtje razstave / Ausstellungseröffnung
**10 sidrišč slovenskega alpinizma / 10 Ankerpunkte des slowenischen
Alpinismus.**
PRIREDITELJ / VERANSTALTER: SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO
5. 11. 2022, 18.00 – Premiera gledališke šole SPD Šentjanž
Premiere der Theaterschule des SPD Šentjanž
Mišica. REŽIJA / REGIE: NIKA BRGANT.
PONOVITEV / WIEDERHOLUNG: 6. 11. 2022, 18.00
10. 11. 2022, 19.00 – Predavanje / Vortrag
EVA HARTMANN & DANIEL WUTTI: **Sodobni izzivi dvo- in večjezične vzgoje**
16. 11. 2022, 20.00: Gledališki abonma »Pogled dlje«
Vse sijajne stvari.
GOSTOVANJE / GASTSPIEL: SNG DRAMA LJUBLJANA
18. 11. 2022, 19.00 – Branje / Lesung
DIETMAR PICKL: **Janiandln. Besedila Janija Oswalda in Ernsta Jandla**
GLASBA GILBERT SABITZER (SAKSOFOF). TEXTE VON JANI OSWALD
UND ERNST JANDL, MUSIK GILBERT SABITZER (SAXOFON)
19. 11. 2022, 18.00 – Kakajček
Veveriček posebne sorte.
GOSTOVANJE / GASTSPIEL: KUD KALIČOPKOVO GLEDALIŠČE
17. 12. 2022, 10.00–13.00
DELAVNICA ZA OTROKE / KINDER-WORKSHOP:
Pečemo zdrave božične kekse / Wir backen gesunde Weihnachtskekse
21. 12. 2022, 20.00 – Gledališki abonma »Pogled dlje«
Jazz
GOSTOVANJE / GASTSPIEL: MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

RIZZIJEVO NAGRADO za vzorne iniciative v prid
medkulturnemu sodelovanju prejme

DER RIZZI-PREIS für zukunftsweisende Initiativen
auf dem Gebiet der interkulturellen Verständ-
igung wird verliehen an

Robert Kropiunik

8. november 2022 • 19:00 • Šiša v Zahomcu

MANUEL JUG BEd, predsednik Zveze slovenskih organizacij /
Obmann des Zentralverbandes slowenischer Organisationen

Spoštovane bralke, spoštovani bralci forum ZSO

Poletje je za nami in
spet se začneja inten-
zivna politična jesen.
V teh dneh je minilo
točno 50 let od t. i.
»Ortstafelsturma«
iz leta 1972. O tem
sem veliko bral, sle-
dil strokovnim pre-
davanjem in se pogo-
varjal z ljudmi, ki so bili
ali aktivno ali pasiv-
no vklju-

čeni v takratno dogajanje. Položaj je moral
biti neverjetno napet, Koroška je bila takrat
na robu državljanske vojne, kot je povedal
ugledni zgodovinar, dr. Hellwig Valentin,
v pogovoru za *Kleine Zeitung*. »Ortstafel-
sturm« je tudi glavna tema tokratne izdaje
»forum ZSO«. Daljši članek o njem je na-
pisal vodja Slovenskega znanstvenega in-
štituta ter podpredsednik ZSO, dr. Valen-
tin Sima. Vesel sem, da je današnji položaj
na Koroškem drugačen in da se je marsikaj
spremenilo na bolje. S kompromisom iz
leta 2011 se je nekako rešilo tudi vprašanje
o dvojezičnih krajevnih napisih. Razvese-
ljivo je, da smo v kompromisu določenim
164 dvojezičnim krajevnim napisom z leti
dodali dodatne v občinah Pliberk, Žitara
vas, Šentjakob v Rožu in Bistrica v Rožu.
Želel bi si, da bi sklep o dodatni postavit-

vi dvojezičnih napisov sprejela še kakšna
občina.

Ob krajših vesteh v tokratni izdaji »fo-
ruma ZSO« predstavljamo Slovensko šol-
sko društvo (SSD), ki je včlanjeno v Zvezo
slovenskih organizacij in spada med najpo-
membnejše inštitucije Koroških Slovencev.
Slovensko šolsko društvo z Mla-
dinskim domom in s tremi vrtci skrbi za to,
da so otroci in najstniki deležni najboljšega
dvojezičnega izobraževanja. V vrtcih otroci
že zgodaj pridejo v stik z obema jezikoma
in pridobijo dobro podlago za dvojezično
šolanje na vseh izobraževalnih stopnjah vse
tja do zrelostnega izpita. Prepričan sem, da
moramo zagotoviti najboljše razmere za
učenje jezika, ker bomo le tako ohranili in
okrepili slovenski jezik in slovensko kulturo
na Koroškem. Slovenskemu šolskemu dru-
štvu čestitam, celotnemu odboru in vsem
zaposlenim pa se zahvaljujem, da v Mla-
dinskem domu in vrtcih skrbijo za obstoj in
delovanje te pomembne ustanove.

Želim vam prijetno branje tokratne iz-
daje »forum ZSO«! Naslednjič bomo izšli
decembra. Do takrat pa vam želim vse do-
bro!

Sehr geehrte Leserinnen und Leser des forum ZSO!

Der Sommer liegt hinter uns und es er-
wartet uns einmal mehr ein intensiver
politischer Herbst. In diesen Tagen sind
es genau 50 Jahre seit dem so genannten
»Ortstafelsturm«, der 1972 in Südkärnten
stattfindet. Ich habe viel über dieses The-
ma gelesen, ich habe Fachvorträge gehört
und ich habe mit Menschen gesprochen,
die aktiv oder passiv an den Ereignissen
vor fünf Jahrzehnten beteiligt waren. Die
Situation muss äußerst angespannt gewe-
sen sein, denn Kärnten stand am Rande
eines Bürgerkriegs, wie der renommierte
Historiker Dr. Hellwig Valentin gegen-
über der »Kleinen Zeitung« erklärte. Der
Ortstafelsturm ist auch das Hauptthema
dieser Ausgabe des »forum ZSO«. Der
Leitartikel stammt vom Leiter des slowe-
nischen wissenschaftlichen Instituts und
stellvertretenden Obmann des ZSO, Dr.
Valentin Sima. Ich bin froh, dass wir heu-
te eine andere Situation haben und sich

in Kärnten vieles zum Besseren verändert
hat. Mit dem Kompromiss von 2011 hat
die Frage der zweisprachigen Ortsschilder
endlich eine Lösung gefunden. Es ist
erfreulich, dass zu den 164 zweisprachi-
gen Ortsschildern, die im Kompromiss
vorgesehen sind, im Laufe der Jahre noch
einige weitere zweisprachige Schilder in
den Gemeinden Bleiburg, Sittersdorf,
Sankt Jakob im Rosental und Feistritz im
Rosental hinzugekommen sind. Ich wür-
de mir wünschen, dass auch noch in der
ein oder anderen weiteren Gemeinde be-
schlossen wird, eine zusätzliche zweispra-
chige Tafel aufzustellen.

Neben Kurzmeldungen möchten
wir in dieser Ausgabe des »forum ZSO«
den Slowenischen Schulverein »SSD«
vorstellen, der eine Teilorganisation des
Zentralverbandes slowenischer Organi-
sationen in Kärnten ist und als eine der
wichtigsten Institutionen der Kärntner

Sloweninnen und Slowenen gilt. Der Slo-
wenische Schulverein sorgt mit seinem
Jugendheim »Mladinski dom« und drei
Kindergärten dafür, dass Kinder und Ju-
gendliche die beste zweisprachige Ausbil-
dung erhalten. In den Kindergärten kom-
men die Kinder schon früh mit beiden
Sprachen in Kontakt und haben so eine
gute Grundlage für die zweisprachige Er-
ziehung auf allen Bildungsstufen bis zur
Reifeprüfung. Ich bin überzeugt, dass wir
die besten Voraussetzungen für das Erlern-
en der Sprache schaffen müssen, denn
nur so können wir die slowenische Spra-
che und die slowenische Kultur in Kärn-
ten erhalten und stärken. Ich möchte dem
Slowenischen Schulverein, dem gesamten
Vorstand und allen Bediensteten, die im
Jugendheim und in den Kindergärten für
das Bestehen und Funktionieren dieser
wichtigen Einrichtung sorgen, gratulie-
ren und danken.

Ich wünsche Ihnen viele neue Er-
kenntnisse beim Lesen dieser Ausgabe
des »forum ZSO«. Die nächste Ausgabe
erscheint im Dezember. Bis dahin wün-
sche ich Ihnen alles Gute!

VALENTIN SIMA

»Ortstafelsturm« 1972

nekaj misli o dogajanju in posledicah

Podiranje dvojezičnih krajevnih napisov pred 50 leti je globoko zaznamovalo medetnične odnose na Koroškem. Nekateri so to doživljali zelo od blizu, drugi pa tudi od daleč, po medijih in pripovedovanjih. Pri generaciji, ki je sama doživela nacizem, so izgreli jeseni 1972 dostikrat povzročili retrainizacijo. Podiranje napisov je imelo za posledico konec prvega – niti ne zelo širokogrudnega – poskusa izpolnitve člena 7 avstrijske državne pogodbe (ADP) na področju topografije z 205 kraji. Že v letih 1968 in 1969 so bili poškodovani dvojezični napisi na posojilnicah v Velikovcu (večkrat) in Dobrli vasi, akcije t. i. »ortstafelsturma« pa so se od noči na 21. september 1972 pa vse do srede novembra dogajale skoraj dnevno, v posamičnih primerih pa vse do konca leta. Glavna poteza naslednjih pravnih rešitev je bil leta 1976 sklenjeni Zakon o narodnostnih skupinah

(Volksgruppengesetz), ki je za dvojezičnost krajevnih napisov predpisal 25-odstotni delež slovenskega prebivalstva, in to na podlagi posebnega štetja (*terminus* je bil do tedaj vedno »ugotavljanje manjšine«). Ustrezna odredba je nato pristala pri 91 krajih z dvojezičnimi napisi. Po pritožbah na ustavno sodišče je od leta 2001 v več primerih odločalo sodišče, končno pa je leta 2011 prišlo do t. i. kompromisne rešitve s 163 oz. 164 kraji. V zadnjih letih so v nekaterih občinah dodali dodatne dvojezične napise, tako da so sedaj postavljeni v 182 krajih.

V naslednjih vrsticah ne gre toliko za detailje rešitev, temveč za vzroke, pogoje in posledice podiranja napisov leta 1972, predvsem pa za njihovo današnjo interpretacijo v javnosti in deloma v znanstveni literaturi. Verjetno je v začetku leta 1974 (podatki segajo do konca leta 1973) Urad koroške deželne vlade pripravil t. i. »Ortstafelsturm-Dokumentation« s platnico vred. Žal so to dokumentacijo po padcu deželnega glavarja Sime skrili, tako da nikoli ni prišla v javnost, nekaj izvodov pa je med ljudmi le krožilo. V njej je mnogo zanimivih podatkov o pripravi zakona leta 1972, o kontaktih oblasti, predvsem deželnega glavarja Sime s predstavniki drugih strank in organizacij koroških Slovencev ter koroškega Heimatdienst in koroških brambovcv, deloma s teksti njihovih resolucij, deloma z obširnimi citati iz različnih medijev itd. Pred nekaj dnevi pa je pri Mohorjevi založbi izšla knjiga, ki jo je uredil Rudi Vouk, s komentiranimi dokumenti iz zapuščine deželnega glavarja Hansa Sime; knjiga navaja deloma iste vire kot omenjena dokumentacija. Zanimivi so tudi zapisi žurnalista Eugena Freunda, ki so bili deloma že predstavljeni v časopisih, predvsem pa v dramaturški pripovedi

A hât wer an Zehna-Schlissl dâ?

Svojo prvo uprizoritev je pripoved doživela 17. septembra 2022 v

Kulturnem domu Šentprimož. Zgodovinar Hellwig Valentin se je s konfliktom iz leta 1972 zelo podrobno ukvarjal v knjigi *Am Rande des Bürgerkrieges* (Mohorjeva 2013). Knjiga Martina Fritzla *Der Kärntner Heimatdienst* (Drava 1990) pa v kratkem poglavju ponuja zelo diferencirano oceno o vlogi KHD-ja v zvezi s pogromom na krajevne napise.

Verjetno lahko sledimo ugotovitvi nekaterih opazovalcev, da so imeli naveli proti napisom deloma značaj ljudskih praznovanj (volksfestcharakter), verjetno je tudi, da se niso vsi udeleženci zavedali, kaj pravzaprav počenjajo. Nekateri danes vedo, da so tedaj ravnali napačno, drugi pa očitno še danes mislijo, da je bilo tako prav. Vsekakor so imele akcije določeni politični in ideološki naboj, spomnim se možakarja, ki je pred kamero izjavil, da bi potrebovali malega Hitlerja.

K oceni, da je bila Koroška na meji državljanske vojne, bi pripomnil, da so na eni strani manjkali ustrezni pogoji: manjšina je bila sprva precej ohromljena in v taki vojni ne bi mogla predstavljati nasprotnika, mentalno in ne organizacijsko. Gotovo je bilo med manjšino dosti takšnih, ki se jim je zdelo dopolnjevanje nemških napisov s slovenskimi legitimno (to vsekakor še ni na robu državljanske vojne, ampak spada v kategorijo civilnega upora), večina manjšine pa verjetno ni Nesimpatizirala z mazonjem raznih stavb in še manj z bombami. Ne manjšina, ampak država je bila nasprotna stran »stürmerjev«, akcije so bile revolt proti državi. Drugače je s pojmom »pogrom«. Nekateri trdijo, da ni prišlo do nasilja, da ni prišlo do fizičnih napadov na pripadnike manjšine, kar že tako ne drži. Res je, da pripadniki manjšine fizično niso bili v središču teh napadov, a so se takšni napadi dejansko dogajali, dogajali pa so se tudi napadi na imetje pripadnikov manjšine. Poseben primer se je zgodil v občini Hodiše, kjer so neznanci obesili konja slovenske družine (glej film »Verschwinden. Izginjanje« Andrine Mračnikar). In čisto načelno je bil napad na napise vsekakor

napad na manjšino in na njene posameznike in njihovo identiteto, katere bistveni element je jezik. Pojem »pogrom« je torej vsekakor upravičen.

Menda je bila za vse kriva stranka SPÖ oz. deželni glavar Hans Sima. Morda bi res lahko bila bolj spretna, toda absurda je trditev, da so bili napisi postavljeni nenedoma in nepričakovano čez noč, brez informiranja »prizadetih«. Dokumentirana sta vsaj dva sestanka z brambovc, navzoč je bil tudi dr. Feldner iz KHD-ja (januarja in aprila 1972), marca 1972 je bila na seji deželne vlade z načrtom seznanjena ÖVP in v posebnem pogovoru mandatarja FPÖ. In julija je v zakonu lahko vsak prebral seznam »prizadetih« krajev. Vse skupaj so danes samo izgovori za to, da je bila takratna koroška družba nepripravljena na odprt odnos s slovensko govorečimi, za kar so odločilno poskrbeli KHD in brambovc.

© GERT EGGENBERGER, APA

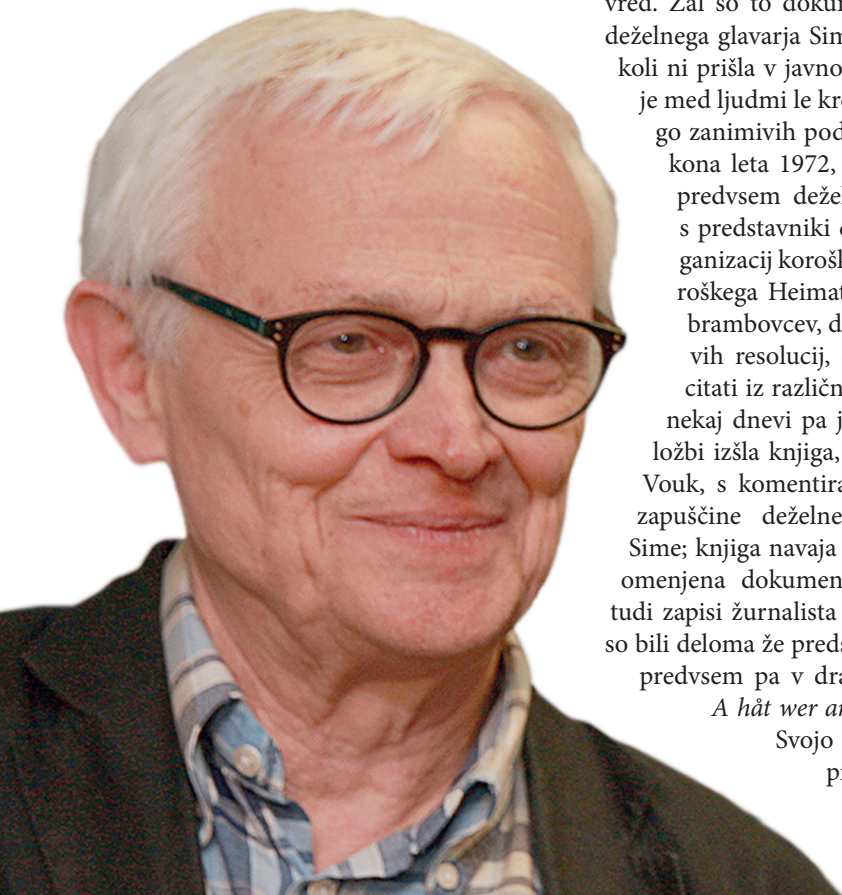
Der »Ortstafelsturm« vor 50 Jahren und die heutigen Erzählungen

Der Ortstafelsturm im Herbst 1972 hat sich tief in die interethnischen Beziehungen in Kärnten eingebrannt. Die Generation, die den Nazismus erlebt hatte, wurde durch diese Ereignisse häufig Retraumatisierungen ausgesetzt. Das Pogrom auf die zweisprachigen Ortsschilder (205 waren vorgesehen) hatte die Sistierung des im Juli desselben Jahres beschlossenen Bundesgesetzes zur Folge. Eine restriktivere Lösung mit Zustimmung der Parteien SPÖ, ÖVP und FPÖ und dem Einverständnis von Heimatdienst und Abwehrkämpferbund wurde 1976 im Volksgruppengesetz gefunden. Dieses sah für die Aufstellung topographischer Aufschriften 25 % vor, ermittelt auf der Basis einer »Volkszählung besonderer Art«, davor unter der Bezeichnung »geheime Minderheitenfeststellung« eine zentrale langjährige Forderung deutschnationaler Organisationen. Basierend darauf verlief dann die Teilung implizit zwischen »heimatstreuen Kärntnern« auf der einen und »slowenischer Minderheit« auf der anderen Seite, womit den Slowenen de facto »Heimatverrat« zugeschrieben wurde.

Auf dieser Basis wurden 91 Orte für eine zweisprachige Bezeichnung vorgesehen. Diese Regelung mit 25 % Slowenenanteil wurde 2001 vom Verfassungsgerichtshof aufgehoben und 2011 eine Kompromisslösung gefunden mit 163 bzw. 164 gesetzlich festgelegten Orten, weitere Orte wurden in den letzten Jahren von ein paar Gemeinden freiwillig dazu genommen.

Das Scheitern der Lösung 1972 wird auch heute immer wieder der SPÖ zugeschrieben. Es heißt, sie habe »die Betroffenen« nicht oder zu wenig »eingebunden«. Eine Konferenz Kreiskys mit den Bürgermeistern der betroffenen Gemeinden am 2. 11. 1972 zeigte, dass es einigen wohl an Bereitschaft für eine offeneren Lösung fehlte. Kein Wunder, haben doch Heimatdienst und Abwehrkämpferbund jahrelang das Gespenst von Kräften »nationalistischen Eroberungswillens jenseits der Karawankengrenze« verbreitet. »Die Kärntner wollen nichts anderes als im Lande friedlich zusammenleben, ... Jeder soll die Sprache nach seiner eigenen Wahl sprechen ... Sie wollen aber auch, daß das ganze Kärntner Land für immer den Charakter eines deut-

schen Landes trage – die Minderheit der Slowenen soll ihre völkische Eigenart bewahren, aber das ganze Land selbst soll eine Einheit bleiben in seinem Erscheinungsbild vor der Welt.« (Ruf der Heimat, Nr. 14, Okt. 1970) Dieser Geist musste erst mühselig abgebaut werden. Und es war vielleicht das Positive am »Ortstafelsturm«, dass die Behandlung der slowenischen Minderheit ein breiteres Interesse in Österreich geweckt hat, aus der Universität in Klagenfurt/Celovec kamen immer wieder kritische Stimmen, die Rektorenkonferenz machte einen Bericht zur Lage der Volksgruppen in Österreich. Und schließlich war es der Verfassungsgerichtshof, der durch mehrere »Ortstafel«-Erkenntnisse ab 2001 die bisherige Regelung mit der 25%-Klausel obsolet machte. Eigenartig, dass die Kleine Zeitung bei den Artikeln zum Ortstafelsturm in den vergangenen Wochen die eminente Rolle des VfGH betreffend Ortstafeln mit keinem Wort erwähnt. Die Erkenntnisse des VfGH waren die Voraussetzung, dass sich überhaupt eine Konsensgruppe – um Feldner und Sturm – bilden konnte.

Skupna tiskovna izjava ob 50. obletnici »Ortstafelsturma«

V torek, 20. septembra 2022, je bila v hotelu Sandwirth v Celovcu tiskovna konferenca z naslovom »50 let Ortstafelsturma – različne perspektive – skupna spoznanja za prihodnost«. Na tiskovno konferenco sta vabila Manuel Jug kot predsednik ZSO in Andreas Mölzer kot predsednik KHD. Tiskovne konference sta se udeležila tudi oba predhodnika, dr. Marjan Sturm in dr. Josef Feldner, ki sta na konferenci zastopala tudi Koroško konsenzno skupino. Andreas Mölzer je govoril o jezi ljudi, ki jo je sprožila postavitve dvojezičnih krajevnih napisov. Ob tem je poudaril pomen prizadevanj za zagotovitev preživetja slovenske narodne skupnosti kot nepogrešljivega dela koroške identitete. Josef Feldner je poudaril pomen dialoga, ki se je začel pred skoraj dvema desetletjema, in opisal svoje spomine na tisti dan leta 1972, ko se je na Starem trgu v Celovcu na protestnem shodu zbralo 20.000 ljudi. Manuel Jug je obžaloval »Ortstafelsturma«, opozoril na to žalostno poglavje naše zgodovine in poudaril, da je naša skupna odgovornost, da se kaj takega ne bi nikoli več ponovilo. Zagotoviti je treba, da bodo prihodnje generacije živele v miru in zaupnem sožitju ter ceniti in spodbujati jezikovno in kulturno raznolikost regije. Marjan Sturm je nasprotoval izrabljanju spomina za maščevanje in dodal, da je mirovno regijo Alpe-Jadran mogoče zgraditi le z dialogom, mirnim sobivanjem in razumevanjem.

Gemeinsame Pressekonferenz zum Ortstafelsturm vor 50 Jahren

Am Dienstag, den 20. September 2022 fand im Klagenfurter Hotel Sandwirth eine Pressekonferenz mit dem Titel »50 Jahre Ortstafelsturm – unterschiedliche Sichtweisen – gemeinsame Lehren für die Zukunft« statt. Zur Pressekonferenz luden Manuel Jug als Obmann des ZSO sowie Andreas Mölzer als Obmann des KHD. An der Pressekonferenz nahmen auch die beiden Vorgänger, Dr. Marjan Sturm und Dr. Josef Feldner teil, die dabei die Kärntner Konsensgruppe repräsentierten. Andreas Mölzer sprach vom Volkszorn, der sich damals nach der Aufstellung zweisprachiger Ortstafeln entladen habe. Zudem sei für ihn ein permanenter Prozess vonnöten, der das Überleben der Volksgruppe sichern solle, denn die slowenische Volksgruppe sei ein unverzichtbarer Teil der Kärntner Identität. Josef Feldner betonte den vor fast zwei Jahrzehnten begonnenen Dialogweg und schilderte seine

Erinnerungen an jenen Tag, an dem sich 1972 20.000 Menschen am Alten Platz in Klagenfurt zu einer Protestkundgebung eingefunden hatten. Manuel Jug bedauerte den Ortstafelsturm und merkte an, dass dies ein trauriges Kapitel unserer Geschichte sei. Es sei unsere gemeinsame Verantwortung, dafür zu sorgen, dass sich so etwas nie wiederholt. Es gelte sicherzustellen, dass die kommenden Generationen in Frieden und einem vertrauensvollen Miteinander leben können. Zudem gelte es, die sprachliche und kulturelle Vielfalt in unserer Region zu schätzen und zu fördern. Marjan Sturm betonte, dass er gegen eine Erinnerungskultur sei, welche die Erinnerung missbrauche und einen Kreislauf aus Erinnerung und Vergeltung kultiviere. Die Friedensregion Alpen-Adria sei eine Perspektive, die nur durch Dialog, friedliche Koexistenz und Verständigung aufgebaut werden könne.

PREDSEDNICA DRŽAVNEGA ZBORA RS Urška Klakočar Zupančič na obisku v Celovcu

V četrtek, 23. 6. 2022, je nova in v zgodovini prva predsednica Državnega zbora Republike Slovenije, Urška Klakočar Zupančič, obiskala Koroško in se ob tem srečala s predstavniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem. V imenu Zveze slovenskih organizacij se je sestanka udeležil predsednik Manuel Jug. Pogovor je bil izredno stvaren in zelo pozitiven. Po sestanku se je predsednica DZ udeležila slavnostnega akta ob 30-letnici ustanovitve general-

MINISTER ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Matej Arčon opravil nastopni obisk v Celovcu

V sredo, 22. 6. 2022, se je novi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, Matej Arčon, prvič uradno sestal s predstavniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Ministra je na obisku spremljala državna sekretarka Vesna Humar. Zvezo slovenskih organizacij je na tem srečanju zastopal predsednik nadzornega odbora Marjan Sturm. Minister je med obiskom spoznal bistvene inštitucije, organizacije in društva koroških Slovencev in ob tem izrazil željo po rednih srečanjih.

MINISTER FÜR SLOWENEN IM AUSLAND Matej Arčon, absolvierte Antrittsbesuch in Kärnten

Am Mittwoch, den 22. Juni 2022, hatte der neue Minister für Auslandsslowenen, Matej Arčon, sein erstes offizielles Treffen mit Vertreterinnen und Vertretern der slowenischen Volksgruppe in Kärnten. Der Minister wurde von Staatssekretärin Vesna Humar begleitet. Der Zentralverband slowenischer Organisationen war bei der Sitzung durch den Vorsitzenden des Aufsichtsrates, Marjan Sturm, vertreten. An diesem Tag traf der Minister mit den bedeutendsten Institutionen, Organisationen und Vereinen der Slowenen und Sloweninnen in Kärnten zusammen und äußerte den Wunsch, solche Treffen im Sinne des gegenseitigen Austausches sehr regelmäßig durchzuführen.

PRÄSIDENTIN DER SLOWENISCHEN NATIONALVERSAMMLUNG

Urška Klakočar Zupančič, zu Besuch in Klagenfurt

Am Donnerstag, den 23. Juni 2022, besuchte die neue und erste Präsidentin der Nationalversammlung der Republik Slowenien, Urška Klakočar Zupančič, Kärnten und traf sich mit Vertreterinnen und Vertretern der slowenischen Volksgruppe in Kärnten. Vorsitzender Manuel Jug nahm im Namen des Zentralverbandes slowenischer Organisationen an der Sitzung teil. Das Gespräch war äußerst sachlich und sehr positiv. Im Anschluss an das Treffen nahm die Präsidentin auch am Festakt anlässlich des 30-jährigen Bestehens des Generalkonsulats der Republik Slowenien in Klagenfurt teil. In ihrer Rede meinte Urška Klakočar Zupančič, dass »der ordnungsgemäß geregelte und in die Praxis umgesetzte Schutz von Minderheiten ein wichtiger Maßstab für die Demokratie in modernen Gesellschaften ist, der aber auch ständig weiterentwickelt und ergänzt werden muss.«

nega konzulata RS v Celovcu. Urška Klakočar Zupančič je v svojem govoru izrazila, da je »ustrezno urejeno in v praksi udejanjeno manjšinsko varstvo pomembno merilo demokracije v sodobnih družbah, ki ga je treba stalno razvijati in dopolnjevati«.

SPOMINSKA MEDALJA:

»30. obletnica samostojne in neodvisne države R Slovenije«

Vlada Republike Slovenije je še pod vodstvom nekdanjega predsednika vlade, Janeza Janše, sklenila, da spominsko medaljo »30. obletnica samostojne in neodvisne države Republike Slovenije« podeli osebnostim in organizacijam, zaslužnim za osamosvojitve RS leta 1991. Spominske medalje so junija 2022 podelili na generalnem konzulatu v Celovcu. Med drugimi so priznanje prijeli Zveza slovenskih organizacij, Slovenska prosvetna zveza in Marjan Sturm osebno.

GEDENKMEDAILLE

»30. Jahrestag der unabhängigen und souveränen R Slowenien«

Die Regierung der Republik Slowenien hat noch unter der Führung des ehemaligen Ministerpräsidenten Janez Janša beschlossen, die Gedenkmedaille zum »30. Jahrestag der unabhängigen und souveränen Republik Slowenien« an verdienstvolle Persönlichkeiten und Organisationen zu verleihen, die zur Unabhängigkeit der Republik Slowenien im Jahr 1991 beigetragen haben. Die Gedenkmedaillen wurden im Juni 2022 im Generalkonsulat in Klagenfurt verliehen. Unter anderem wurden der Zentralverband slowenischer Organisationen, der Slowenische Kulturverband sowie Marjan Sturm persönlich ausgezeichnet.

EVROPSKA JEZIKOVNA
IN KULTURNA IDENTITETA
MED ENOTNOSTJO
IN RAZNOLIKOSTJO

V Celovcu je letos potekal XXVI. mednarodni kongres združenja A.L.C.E.M.

V Celovcu je od 22. do 24. julija 2022 potekal kongres Združenja za ogrožene jezike in kulture (A.L.C.E.M.). Kongres, ki vsaki dve leti poteka v drugi evropski državi, je organizirala Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; ZSO je že več desetletij članica Združenja A.L.C.E.M. Koroška je kongrese združenja A.L.C.E.M. gostila že v letih 1976 in 2002. Letošnjega kongresa so se udeležili predstavniki različnih manjšin oz. jezikovnih skupin iz Španije, Francije, Italije in Avstrije.

Društvo A.L.C.E.M. je bilo leta 1965 ustanovljeno s ciljem zaščite ogroženih jezikov in kultur. Prizadeva si za njihovo priznavanje, cenjenje, spoštovanje in napredovanje. Drugi cilji Združenja za ogrožene jezike in kulture (A.L.C.E.M.) so obveščanje javnosti o položaju nekaterih ogroženih jezikov v Evropi ter vzpostavljanje povezav med predstavniki, govorci in strokovnjaki.

Kongres se je začel v petek, 22. julija, v Tischerjevi dvorani Mohorjeve družbe v Celovcu. Uvodno predavanje z naslovom »Manjšinski jeziki kot projekt prihodnosti: Jezikovna rekultivacija in revitalizacija« je pripravila univerzitetna profesorica dr. Brigitta Busch. Po uvodnih govorih Roberta Gonzaleza-Queveda (predsednika A.L.C.E.M.), Reinharta Rohra (predsednika Koroškega deželnega zbora) in Manuela Juga (predsednika ZSO) so si udeleženci ob koncu dneva ogledali celovško deželno hišo in dvorano grbov.

Naslednji dan se je kongres nadaljeval z osrednjim predavanjem z naslovom »Večjezičnost – kultura in politika, ideologija in ekologija: O nedavnih razpravah o raznolikosti jezikov«, ki ga je pripravil dr. Werner Wintersteiner, prebral pa dr. Marjan Sturm. Sledile so predstavitve predstavnikov različnih evropskih manjšin in jezikovnih skupin. Tematski sklop kongresa je bil posvečen tudi nedavno preminulemu

pisatelju Borisu Pahorju, dolgoletnemu častnemu članu A.L.C.E.M. V soboto zvečer so udeleženci obiskali Peršmanov muzej v občini Železna Kapla.

V nedeljo se je kongres po dopoldanskem bloku in kosilu pri Miklavžu v Bilčovsu končal. Naslednji kongres leta 2024 bo v mestu Arles v Franciji.

EUROPÄISCHE SPRACH- UND KULTURIDENTITÄT ZWISCHEN EINHEIT UND VIELFALT

Der 26. Kongress der Vereinigung A.L.C.E.M. fand heuer in Klagenfurt statt.

Der Kongress der Vereinigung für bedrohte Sprachen und Kulturen europäischer Minderheiten (A.L.C.E.M.) fand vom 22. bis 24. Juli 2022 in Klagenfurt statt. Der Kongress, der alle zwei Jahre in einem anderen europäischen Land stattfindet, wurde vom Zentralverband slowenischer Organisationen organisiert, da dieser bereits seit mehreren Jahrzehnten in der A.L.C.E.M. vertreten ist. Vertreter*innen verschiedener Minderheiten oder Sprachgruppen aus Spanien, Frankreich, Italien und Österreich nahmen am diesjährigen Kongress teil.

A.L.C.E.M. wurde 1965 mit dem Hauptziel gegründet, sich für den Schutz bedrohter Sprachen und Kulturen, für ihre Anerkennung, Wertschätzung, ihren Respekt und ihre Beförderung einzusetzen. Weitere Ziele der A.L.C.E.M. sind die Information der Öffentlichkeit über die Situation bestimmter gefährdeter Sprachen in Europa und die Herstellung von Verbindungen zwischen Vertreter*innen, Sprecher*innen und Expert*innen.

Der Kongress begann am Freitag, den 22. Juli, im Tischlersaal der Hermagoras in Klagenfurt. Den Eröffnungsvortrag hielt die Universitätsprofessorin

Dr. Brigitta Busch mit dem Titel: »Minderheitensprachen als Zukunftsprojekt – Rückgewinnung und Wiederbelebung der Sprache«. Nach Eröffnungsreden von Roberto Gonzalez-Quevedo (Präsident der A.L.C.E.M.), Reinhart Rohr (Präsident des Kärntner Landtages) und Manuel Jug (Vorsitzender des ZSO) endete der Tag mit einer Besichtigung des Klagenfurter Landhauses und des Wappensaales.

Am nächsten Tag wurde der Kongress mit dem Hauptvortrag von Dr. Werner Wintersteiner fortgesetzt. Sein Titel lautete »Mehrsprachigkeit – Kultur und Politik, Ideologie und Ökologie. Zu den jüngsten Debatten über die sprachliche Vielfalt«. Weiter ging es mit Vorträgen von Vertreter*innen verschiedener europäischer Minderheiten und Sprachgruppen. Am Samstagabend besuchten die Teilnehmer*innen das Peršman-Museum in der Gemeinde Bad Eisenkappel.

Am Sonntag endete der Kongress nach einer Vorstandssitzung am Vormittag und einem Mittagessen beim Gasthaus Ogris in Ludmannsdorf. Der nächste Kongress im Jahr 2024 wird in Arles, Frankreich, stattfinden.

Petkovo priznanje ZSO trem zaslužnim osebnostim

Zveza slovenskih organizacij je na svojih občnih zboreh Petkovo priznanje po navadi podelila osebam, ki so s svojima angažmajem in delom v prid slovenske narodne skupnosti na Koroškem doprinesli tehten in pomemben delež k njenemu obstoju in razvoju. Še pred odpovedjo prireditvev in srečanj z namenom zajeitve okužbe s koronavirusom so odbori ZSO sklenili, da Petkovo priznanje podelijo naslednjim osebam. V petek, 20. maja 2022, smo vsem trem končno lahko podelili priznanja in jih počastili v prostorih Mladinskega doma v Celovcu.

Mag. Jože Blajs (posthumno) je 36 let – med letoma 1984 in 2020 – vodil Mladinski dom Slovenskega šolskega društva v Celovcu. Ta se je pod njegovim vodstvom razvil v večnamensko središče slovenske manjšine. Ves čas se je zavzemal za dobrobit mladih in je vedno prisluhnil njihovim interesom in potrebam. Dolga leta je bil predsednik Slovenskega prosvetnega društva »Zarja« v Železni Kapli. Posvečal se je tudi literarnemu ustvarjanju; njegov leta 2002 izdani roman *Na konici jezika* je leta 2005 v nemškem prevodu izšel z naslovom *Auf der Zungenspitze*. Februarja 2021 je prejel častni znak Dežele Koroške. Mag. Jože Blajs je po težki bolezni umrl septembra 2021.

Milka Kokot, roj. v Žabnicah pri Škofji Loki, od leta 1964, ko se je poročila z Andrejem Kokotom, živi na Koroškem. Postala je zavedna zagovornica pravic koroških Slovencev in predvsem koroških Slovencev. Dolga leta je bila odbornica Zveze slovenskih organizacij, med letoma 1996 in 2018 tudi predsednica Zveze slovenskih žena. Ob vseh prizadevanjih za obstoj in razvoj slovenskega jezika na Koroškem si Milka Kokot posebno zahvalo in priznanje zasluži tudi za svoja prizadevanja na področju spominske kulture. Soorganizirala je obiske ženskega taborišča Ravensbrück, spominskih plovov v

Mauthausnu ter odkritja spominskih plošč v krajih, kamor so bile med drugo svetovno vojno izseljene koroške družine.

Dr. Avguštin Malle je eden od najpomembnejših koroških Slovencev 20. stoletja (*Enciklopedija Slovenije*) in najboljši poznavalec zgodovine koroških Slovencev. To dokazujejo številni izdani članki, razprave, monografije, zborniki itd. Dolga leta je bil direktor Slovenskega znanstvenega inštituta, predsednik Slovenskega šolskega društva, soorganizator Slovenskih kulturnih dnevo, med letoma 1975 in 1979 pa podpredsednik Zveze slovenskih organizacij. S Petkovim priznanjem se dr. Avguštinu Malleju iskreno zahvaljujemo za njegovo delo v prid slovenski narodni skupnosti na Koroškem.

Drei verdiente Persönlichkeiten erhalten Petek-Auszeichnung des ZSO

Der Zentralverband slowenischer Organisationen verleiht bei seinen Generalversammlungen traditionell die Franc-Petek-Auszeichnung an Personen, die durch ihr Engagement und ihre Arbeit zum Wohle der slowenischen Volksgruppe in Kärnten einen bedeutenden Beitrag zum Bestehen und zur Entwicklung der slowenischen Volksgruppe in Kärnten leisten. Die Verleihung der Franc-Petek-Auszeichnung an folgende Personen war noch vor der Absage aller Veranstaltungen und Treffen zur Eindämmung der Coronavirus-Pandemie im Jahr 2020 von den Gremien des ZSO beschlossen worden. Am Freitag, den 20. Mai 2022, konnten wir die betreffenden Persönlichkeiten in den Räumlichkeiten des Jugendheims »Mladinski dom« in Klagenfurt endlich ehren.

Mag. Jože Blajs (posthum) war 36 Jahre lang – von 1984 bis 2020 – Leiter des Jugendheimes »Mladinski dom« des Slowenischen Schulvereins in Klagenfurt. Unter seiner Leitung entwickelte es sich zu einem multifunktionalen Zentrum für die slowenische Minderheit. Er setzte sich immer für das Wohlergehen junger Menschen ein und hatte stets ein offenes Ohr für ihre Interessen und Bedürfnisse. Viele Jahre lang war er Obmann des slowenischen Kulturvereins »Zarja« in Bad Eisenkappel. Er widmete sich auch der literarischen Arbeit; sein 2002 erschienener Roman »Auf der Zungenspitze« wurde 2005 auch auf Deutsch veröffentlicht. Im Februar 2021 wurde

er mit dem Ehrenzeichen des Landes Kärnten ausgezeichnet. Mag. Jože Blajs starb im September 2021 nach schwerer Krankheit.

Milka Kokot, geboren in Žabnice bei Kranj, lebt seit ihrer Hochzeit mit Andrej Kokot im Jahr 1964 in Kärnten. Sie wurde zu einer bewussten Verteidigerin der Rechte der slowenischen Volksgruppe und insbesondere der slowenischen Frauen in Kärnten. Viele Jahre lang war sie Vorstandsmitglied des Zentralverbandes slowenischer Organisationen und von 1996 bis 2018 auch Obfrau des slowenischen Frauenverbands. Neben all ihren Bemühungen um den Bestand und die Entwicklung der slowenischen Sprache in Kärnten gebührt Milka Kokot auch besonderer Dank und Anerkennung für ihren Einsatz im Bereich der Gedenkkultur. Sie organisierte zahlreiche Besuche im Frauenlager Ravensbrück, Gedenkgottesdienste in Mauthausen und die Enthüllung von Gedenktafeln an Orten, an die Kärntner Familien während des Zweiten Weltkriegs deportiert wurden.

Dr. Avguštin Malle ist einer der bedeutendsten Kärntner Slowenen des 20. Jahrhunderts (Enzyklopädie Sloweniens) und einer der besten Kenner der Geschichte der Kärntner Slowenen. Viele Jahre lang war er Direktor des Slowenischen Wissenschaftlichen Instituts, Obmann des Slowenischen Schulvereins, Mitorganisator der Slowenischen Kulturtage und von 1975 bis 1979 stellvertretender Obmann des Zentralverbandes slowenischer Organisationen. Mit der Franc-Petek-Auszeichnung möchten wir Dr. Avguštin Malle für seinen Einsatz zugunsten der slowenischen Volksgruppe in Kärnten unseren aufrichtigen Dank aussprechen.

Slovensko šolsko društvo (SŠD)

Slovensko šolsko društvo, ustanovljeno leta 1907, spada med najpomembnejše institucije koroških Slovenk in Slovencev. SŠD vodi in upravlja Mladinski dom v Celovcu ter zasebne dvojezične vrtce v Celovcu, Škofičah in Šentprimožu. Namen društva sta podpora in krepitev predšolske, šolske, pošolske in zunajšolske vzgoje in izobraževanja med slovensko narodno skupnostjo na Koroškem. Mladinski dom vodi ravnateljica in poslevodeča tajnica SŠD, Gerlinde Nadrag-Blajs, predsednik SŠD pa je mag. Gašpar Ogris-Martič.

cam je Mladinski dom gostinski obrat – gostom ponuja prenočišče z zajtrkom, večjim skupinam po dogovoru tudi polni penzion. Bogata infrastruktura (telovadnica, zunanja igrišča, klubski prostor oz. predavalnica ter sejna oz. seminarska soba) omogoča razne, predvsem izobraževalne, mladinske in športnopripravljalne prireditve in tabore.

Ponudba Mladinskega doma

Mladinski dom v Celovcu, ki se nahaja v neposredni bližini Zvezne in Zvezne realne gimnazije za Slovence, Zvezne dvojezične trgovske akademije in

Javne dvojezične ljudske šole 24, ponuja bivanje za dijake/-inje ter študente/-ke v eno- ali dvoposteljnih sobah, popoldansko varstvo ter sodobno infrastrukturo za učne in prostoeasne dejavnosti.

Izkušene vzgojiteljice in izkušeni vzgojitelji nudijo strokovno pomoč pri šolskih obveznostih, doseganju zadovoljivega učnega uspeha ter pomagajo pri reševanju osebnih stisk in konfliktov. Med poletnimi počitni-

Dodatne institucije in društva v Mladinskem domu

Z iskanjem smiselnih sinergij se je Mladinski dom med 40-letnim delovanjem na sedanj lokaciji iz klasičnega

dijaškega doma razvil v pravi mladinski center. Pod njegovo streho so tudi Slovenska študijska knjižnica, dve skupini v vrtcu »Sonce«, štiri skupine v varstvu ABCČ za šolarje dvojezične ljudske šole 24, Slovenski znanstveni inštitut z bogatim arhivom, Slovenska glasbena šola dežele Koroške, pisarna Volbankove ustanove ter sedež Košarkarskega kluba »KOŠ«.

Vrtci

SŠD je leta 1979 na pobudo zasebne iniciative in ob podpori Republike Slovenije odprlo enega izmed prvih dvojezičnih vrtcev na Koroškem – OV »Pika« v Šentprimožu – ki oskrbuje 25 otrok. Vrtec s svo-

jim delovanjem dopolnjuje tudi društveno življenje v občini. Leta 1985 je začel pod streho Mladinskega doma z eno skupino obratovati OV »Sonce«. Ker je interes za vrtec kmalu presegal njegove kapacitete, so leta 1995 vrtec dogradili – sedaj je v njem 50 predšolskih otrok. Istega leta je začel obratovati dvojezični OV »Minka« v Škofičah, ki ima na razpolago 25 mest. Vrtec na robu jezikovno mešanega ozemlja od vsega začetka skrbi za rahljanje meja med narodnostnima skupnostma, kar mu dobro uspeva, saj je vrtec vsa leta tudi odskočna deska za nadaljnje učenje slovenščine v ljudskih šolah bližnje okolice.

lahko govorimo kar o podjetju, ki zaposluje skoraj 30 ljudi, upravlja več različnih objektov ter izobražuje veliko število otrok in mladincev. Tako je SŠD ena najbolj pomembnih ustanov, ki skrbi za slovensko in dvojezično vzgojo na Koroškem.

Kakšni so tvoji načrti za ohranjanje in nadaljnji razvoj Slovenskega šolskega društva?

Kot odbor SŠD skrbimo za strateške usmeritve ustanove, ki jih posloводство in zaposleni udeležajo v vsakodnevnom operativnem delu. V trenutnih težkih okoliščinah je izziv že to, da se ohrani visoka kakovostna raven delovanja. Investicijski cikel se pravkar zaključuje z optimiranjem prostorov in dograditvijo vrtca v Šentprimožu, večina drugih poslopij pa je bila obnovljena v zadnjih letih. Razmišljamo seveda o trajnostni energetski oskrbi, glede na to, da imamo kar veliko površino streh, ki se jih da dobro izkoristiti za postavitev sončnih elektrarn. V izobraževalnem programu pa razmišljamo, kako srednjeročno reševati ponudbo otroških jasl. Sicer pa posloводство in zaposleni ponudbo ustanov SŠD redno dopolnjujejo z novimi idejami in pristopi.

Mag. Gašpar Ogris-Martič, Vorsitzender des Slowenischen Schulvereins

Schon der Auftrag und die Aktivitäten des SŠD sind so beschaffen, dass es genügend Motive für ein Engagement gibt. Darüber hinaus konnte ich feststellen, dass die Akteure der letzten Jahrzehnte – und hier möchte ich zwei Schlüsselpersonlichkeiten hervorheben, die die erfolgreiche Entwicklung des SŠD geprägt haben – Avguštin Malle als Vorsitzender des SŠD und Jože Blajs als Geschäftsführer – sowohl inhaltlich (das Bildungsprogramm) als auch betriebswirtschaftlich (die Infrastruktur des Jugendzentrums und der drei Kindergärten, die sehr solide Finanzbilanz, die Personalstruktur mit der Geschäftsführerin

an der Spitze, etc.) eine erfolgreiche und attraktive Einrichtung geschaffen haben. Wir sprechen von einem Unternehmen, das fast 30 Personen beschäftigt, mehrere Einrichtungen verwaltet und eine große Anzahl von Kindern und Jugendlichen ausbildet. Der SŠD ist damit eine der wichtigsten Institutionen für den slowenischen und zweisprachigen Unterricht in Kärnten.

Als Vorstand der SŠD sorgen wir dafür, dass die strategische Ausrichtung der Einrichtung von der Leitung und den Mitarbeiterinnen und Mitarbeitern in ihrer täglichen Arbeit umgesetzt wird. Unter den derzeitigen schwierigen Umständen ist es

bereits eine Herausforderung, die Qualität der Arbeit auf einem hohen Niveau zu halten. Mit der Optimierung der Räumlichkeiten und der Erweiterung des Kindergartens in St. Primus geht der Investitionszyklus gerade zu Ende, während die anderen Gebäude in den letzten Jahren überwiegend renoviert wurden. Wir denken natürlich an eine nachhaltige Energieversorgung, denn wir haben viele Dachflächen, die sich gut für Solarenergie nutzen lassen. Im Rahmen des Bildungsprogramms denken wir darüber nach, wie wir das mittelfristige Angebot an Kindertagesstätten angehen können. Ansonsten sind die Leitung und die Mitarbeiter im Rahmen ihrer kontinuierlichen Arbeit regelmäßig dabei, das Angebot der Einrichtungen mit neuen Ideen und Ansätzen zu erweitern.

15. koroški pesniški natečaj prvič z udeležbo ZSO

Podjetje »Stadtwerke« v Celovcu že petnajstič vabi koroške pesnike nemškega in slovenskega jezika k sodelovanju na pesniškem natečaju. Zmagovalec prejme nagrado v višini 15.000 evrov. Vsi zainteresirani lahko svoja dela oddajo do 24. oktobra 2022. Nagrada bo prvega decembra podeljena v teatru ORF v Celovcu, kjer bo predstavljeno tudi nagrajeno delo. Poleg predsednika žirije, dr. Günterja Schmidauerja, vodje STW, dipl. inž. Erwina Smoleja, govornika podjetja STW, dr. Haralda Rafferja, in celovškega mestnega svetnika za kulturo, mag. Franza Petritza, je na novinarski konferenci sodeloval tudi predsednik ZSO, Manuel Jug, BEd. Razlog za to je, da bo Zveza slovenskih organizacij skupaj s Slovensko prosvetno zvezo v okviru razpisa za nagrado za slovenskega pesnika ali pesnico podelila posebno nagrado v višini 1.000 evrov. ZSO pobudo pozdravlja, saj ta promovira in na oder postavlja tako nemško kot slovensko literaturo. Zahvaljujemo se tako vsem organizatorjem natečaja kot vsem, ki bodo na njem sodelovali.

15. Kärntner Lyrikpreis erstmals unter Mitwirkung des ZSO

Bereits zum 15. Mal laden die »Stadtwerke Klagenfurt« Kärntner Poetinnen und Poeten der deutschen und slowenischen Sprache ein, sich am Kärntner Lyrikpreis zu beteiligen, bei dem Preisgelder in der Höhe von € 15.000,- winken. Alle Interessierten können bis zum 24. Oktober 2022 ihre Werke einsenden und am Wettbewerb teilnehmen. Am 1. Dezember erfolgt im Klagenfurter ORF-Theater die Prämierung samt Präsentation eines Nachschlagewerkes. Neben dem Vorsitzenden der Jury, Dr. Günter Schmidauer, dem STW-Vorstand DI Erwin Smole, STW-Unternehmenssprecher Dr. Harald Raffer und dem Klagenfurter Kulturstadtrat Mag. Franz Petritz nahm auch der Vorsitzende des ZSO, Manuel Jug, BEd an der Pressekonferenz teil. Der Grund dafür ist, dass der Zentralverband slowenischer Organisationen gemeinsam mit dem Slowenischen Kulturverband im Rahmen der Ausschreibung einen eigenen Preis in der Höhe von € 1.000,- für einen slowenischen Dichter oder eine slowenische Dichterin stiftet. Als ZSO begrüßen wir diese Initiative sehr, weil sie die Literatur in Kärnten fördert und sowohl deutsch- als auch slowenischsprachiger Literatur eine breite Bühne bietet. Ein großer Dank gilt allen, die diesen Preis organisieren sowie auch allen, die an der Ausschreibung teilnehmen.